

[Bertel Dahlgaard.]

partier. Nej, den danske folkekarakter har altid siden bondevennernes dage fundet hvile i den tankegang, at opgaven er ikke at sætte skel, men at bygge bro, at vi skal tale os til rette, og jeg tror, dette vil ske igen.

Jeg vender mig nu til dagens økonomiske situation. Hvordan er da i dag landets stilling? Jeg tror, man kan sige, at finanslovens tal i forbindelse med den redegørelse, den højtærede finansminister har givet, må give anledning til megen bekymring. Statens samlede indtægter af skatter og afgifter var sidste finansår oppe på 2 900 mill. kr.; de er nu steget til 3 200 mill. kr., og finansministeren regner med mindst samme beløb for det kommende finansår. Og hertil må så føjes noget meget væsentligt. Medens de 2 900 mill. kr. indtægter sidste år gav et overskud på ca. 400 mill. kr., der kunne anvendes til afskrivninger, sanering, anlæg o. s. v., og indeværende års indtægter på samme måde giver et overskud på 300 mill. kr., vil det kommende års budgetterede indtægt på 3 200 mill. kr. ikke give noget overskud. Med dette formidable beløb på 3 200 mill. kr. har finansministeren ingen margin at løbe på, skatterne er spændt til det yderste, men der er disponeret over det hele, der er intet at løbe på. Hvis tider indtræder, hvor skatterne svigter, hvad mon finansministeren så egentlig vil gøre? Så vil finansministeren komme til at køre på pumperne. Man kan ikke på længere sigt basere finanserne her i landet på, at så formidable skattebeløb kan opretholdes.

Og vender vi os så til den side af landets økonomi, der karakteriserer vor stilling udadtil, er billedet her ikke lysere. Selv med en Marshallstøtte på ca. 300 mill. kr. må landet alligevel regne med et valutaunderskud for det kommende år på andre 300 mill. kr., således at handelsministeren i sin tale forleden opgjorde valutaunderskuddet til ca. 600 mill. kr., hvis Marshallstøtten hører op. D. v. s. at forretningen Danmark i dag kun holdes gående ved tilførsler af midler udefra på ca. 600 mill. kr., og samtidig har Danmark opbrugt mere end halvdelen af den anden rate af sin lånekvota i den europæiske betalingsunion, og skal vi låne af tredje kvota, skal vi indbetale 40 pct. af det lånte i dollars. Hertil kommer, at der i det kommende år påhviler Danmark tilbagebetaling af betydelige afdrag både på lange og korte udenlandske lån, heraf næsten 200 mill. kr. i dollars. Det vil sige, at Danmark befinder sig i et dilemma, som regeringen faktisk ikke ved, hvorledes den skal klare.

Under disse omstændigheder tog statsministeren forleden til Oslo og udtalte sig meget optimistisk om den økonomiske situation i Danmark og sagde, at regeringen var glædelig overrasket over de lysere udsigter. Det er jo meget prisværdigt, at man taler godt om sit fædreland, når man kommer udenfor landets grænser, men mon det alligevel er vel betænkt at fortælle om øget økonomisk evne på et tidspunkt, hvor man kun kan klare sine økonomiske forpligtelser ved at påkalde støtte udefra. Det minder næsten om udenrigsministerens argumentation forleden, da han som støtte for den anskuelse, at Danmark sagtens kunne bære de militære byrder, anførte, at man jo måtte huske på, at forringelsen af vort bytteforhold til udlandet jo dog kostede os endnu langt større summer end oprustningen. Man kan vel nok sige, at begrebsforvirringen her er total.

Men det er meget farligt, når en regering for indenrigspolitisk at dække svagheden i sin økonomiske politik giver udlandet et langt lysere billede af landets økonomiske forhold, end hvad der svarer til virkeligheden, når forholdet er det, at Danmark ikke kan klare, hvad landet har påtaget sig, hvis vi ikke får særlig støtte udefra til at klare de særlige byrder, den internationale prisudvikling har påført landet. Derfor skulle udenrigsministeren heller ikke prale af Danmark som landet med den højeste levestandard i Europa, når påstanden for det første er forkert og at dernæst vor nuværende levestandard bygger på en årlig gældssætning til udlandet på ca. 600 mill. kr.

Det er den samme letsindige omtale af Danmarks forhold, man anvender, når man af indenrigspolitiske grunde søger at fremstille Danmarks byrder ved oprustningen så ringe som muligt i sammenligning med andre landes. Man opererer med procenter af nationalindkomst og af statsbudget, skønt sandheden er, at som målestok for den relative bæreevne er sådanne beregninger uden værdi. Det afgørende er her, hvilken levestandard der kan opretholdes, når rustningerne er betalt.

Det har forundret mig meget, at den højtærede finansminister ikke i højere grad til vejledning både for udlandet og for den danske befolkning klarlægger den særstilling, Danmark indtager indenfor Atlantpagtlandene med hensyn til rustningsbyrderne. Alle lande rammes af de stigende priser på de industrielle råstoffer, som de skal købe, men de andre rustningslande har samtidig selv stor eksport af råstoffer, som nyder godt af prisstigningen, og som helt eller delvis